

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Івано-Франківського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Івано-Франківської міської ради

31.01.2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі - НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 31.01.2024 групою НПМ здійснено відвідування відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Івано-Франківського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Івано-Франківської міської ради.

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Непийвода Людмила Іванівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Дем'янчук Світлана Степанівна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Івано-Франківського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Івано-Франківської міської ради (далі – Відділення) знаходиться за адресою: вул. Медична, 33, с. Черніїв, Івано-Франківський р-н, Івано-Франківська обл., 76460.

Керівництво:

Кушнір Марія Василівна, директор Івано-Франківського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) (далі – Установа);

Судак Іван Карлович, завідувача відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання.

Відділення створене для обслуговування одиноких громадян, до якого на постійне або тимчасове проживання, повне державне утримання безоплатно приймаються одинокі громадяни похилого віку, особи з інвалідністю (які досягли 18-річного віку), хворі (з числа осіб працездатного віку на період до встановлення їм групи інвалідності, але не більш як чотири місяці), які відповідно до висновку лікарсько-консультаційної комісії закладу охорони здоров'я за станом здоров'я не здатні до самообслуговування, потребують постійного стороннього догляду та допомоги, стаціонарного догляду, соціально-побутових, соціально-медичних та інших соціальних послуг.

Перелік, умови та порядок надання соціальних послуг відділенням стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Івано-Франківського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг), затверджено рішенням Івано-Франківської міської ради від 09.10.2019 № 240-31.

Відділення розраховане на проживання 30 осіб. На день відвідування у ньому проживало 24 особи (12 жінок, 12 чоловіків), з них 10 осіб з

інвалідністю, 7 ліжкові хворі та 3 внутрішньо переміщені особи. Діяльність відділення забезпечують 19 працівників, з яких 9 медичного персоналу.

Підопічні охайно одягнуті та доглянуті. Проживають у кімнатах від двох до чотирьох осіб. Мають можливість розпоряджатися власними пенсійними коштами для своїх потреб.

Організовано чотириразове харчування, середня вартість якого для одного підопічного в день складає 77,37 грн. Є достатній запас продуктів харчування.

Здійснюються щорічні медичні огляди підопічних. Усі обрали сімейного лікаря та підписали відповідні декларації. Середня вартість медичного забезпечення складає 18,76 грн. У достатній кількості наявні засоби реабілітації, інші допоміжні засоби для пересування та засоби гігієни. Разом з тим, моніторами зауважено, що технічні засоби реабілітації для осіб з інвалідністю можна отримати згідно з рекомендаціями медико-соціальної експертної комісії.

Група НПП провела особисте конфіденційне спілкування з 22 підопічними та 5 працівниками відділення. Скарг на неналежне поводження, якість догляду та умови проживання від підопічних не надходило.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування НМП (цільовий візит щодо стану дотримання стандартів забезпечення прав підопічних в умовах воєнного стану) здійснено 28.03.2022. За його результатами були виявлені порушення:

1. Порушення права на життя та безпеку підопічних в умовах воєнного стану. Не розроблено алгоритму дій при виникненні надзвичайної ситуації та/або евакуації мешканців. В наявності лише одні носії для евакуації, що є недостатнім при наявній кількості ліжко-хворих (8 осіб). Підвальне приміщення, яке може бути використане для укриття, потребує відповідного облаштування.

2. Порушення права на охорону здоров'я та медичне забезпечення. У Відділенні надається медична допомога без ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики, при цьому, у штаті працює лікарський персонал. Виявлені порушення при веденні медичної документації відповідно до національних стандартів для закладів охорони здоров'я.

3. Порушення права на достатній життєвий рівень, зокрема, достатнє харчування. Виявлено порушення в організації харчування підопічних. Не здійснюється контроль за дотриманням натуральних добових норм харчування відповідно до вимог Постанови КМУ від 13.03.2002 № 324 «Про затвердження натуральних добових норм харчування в інтернатних установах, навчальних та санаторних закладах сфери управління Міністерства праці та соціальної політики». В порушення санітарних норм на кухні використовується битий емальований, іржавий та зношений пластмасовий посуд. Харчоблок вкрай потребує нового кухонного та холодильного обладнання (плити, духової шафи, холодильника, кухонного посуду для приготування їжі).

Станом на 31.01.2024 в Установі усунуто окремі порушення, виявлені під час попереднього відвідування, а саме: вжито заходів щодо забезпечення безпеки підопічних та персоналу Відділення при виникненні надзвичайних

ситуацій в умовах воєнного стану, зокрема, розроблено алгоритм дій, частково облаштовано підвал, який може використовуватись як укриття, забезпечено двома ношами для евакуації при необхідності ліжкових хворих; здійснено заміну зношеного посуду та кухонного устаткування; заведено необхідну облікову журнальну документацію.

Проте, порушення права підопічних на медичну допомогу залишаються не усунутими, зокрема, медична допомога надається без ліцензії на провадження Відділення працює лікар та медична документація ведеться з порушенням вимог чинного законодавства у сфері охорони здоров'я.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України)

1. Відвідуванням встановлено, що під час екстреного оповіщення «повітряної тривоги» підопічні залишаються у кімнатах або використовується правило «двох стін». У Відділенні є підвал, в якому наявні матраци, вода, речі першої необхідності (фото 1). Водночас, підвал використовується для зберігання овочевої продукції, а його площа не є достатньою для облаштування укриття відповідно до розділу V наказу Вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 (зі змінами).

Відтак, групою НПМ рекомендовано керівництву вивчити питання наявності поблизу Відділення іншої захисної споруди, яку можна буде використати для укриття підопічних та персоналу Відділення.

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України, статті 32, 34 Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні»)

2. У Відділенні надається медична допомога без ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики, при цьому, у штаті установи працює лікарський та медичний персонал (лікар 0,5 од., середній медичний персонал 1,5 од., молодший медичний персонал 6,5 од.).

Така діяльність суперечить пункту 15 частини 1 статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», постанові Кабінету Міністрів України від 02.03.2020 № 285 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики», наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Переліку закладів охорони здоров'я» від 28.10.2002 № 385.

Також Установа не має договору із закладом охорони здоров'я, як це передбачено підпунктом 5 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185.

3. У порушення вимог пункту 2.2.2. ДБН В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення» (далі – ДБН В.2.2-18:2007) та через брак приміщень у Відділенні немає приймально-карантинного відділення, до якого необхідно поміщати підопічних при влаштуванні на термін 14 днів для подальшого спостереження і забезпечення інфекційного контролю у відділенні. В ізоляторі, який не відповідає вимогам ДБН В.2.2-18:2007, при цьому, частково виконував функцію приймально-карантинного відділення, на момент відвідування проживав підопічний (фото 2), що порушує вимоги статті 21 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб».

4. З аналізу вибірково обраних медичних карток підопічних вбачається неналежне ведення медичної документації відповідно до національних стандартів для закладів охорони здоров'я, зокрема, наказу МОЗ України від 14.02.2012 № 110 «Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування».

Так, відповідно до Журналу огляду підопічних Микола К., особа з інвалідністю II групи, був оглянутий лікарем 24.01.2024, однак інформація про це в медичній карті амбулаторного хворого відсутня (фото 3), а в щоденнику про стан здоров'я останній запис зроблено 30.05.2023. Аналогічна ситуація і в підопічного Василя З.: огляд здійснено 25.01.2024, останній запис в медичній картці 02.06.2023 (фото 4) та інших підопічних.

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України)

5. Відділення розміщується в одноповерховій пристосованій будівлі (фото 5), яка у цілому не відповідає будівельним нормам і санітарним вимогам для таких закладів. В ньому немає можливості облаштувати приймально-карантинне відділення, ізолятор, кімнату для відпочинку мешканців, а також медичний та харчовий блок.

Крім цього, приміщення Відділення уражене грибок. У частині житлових кімнат, де мешкають люди з інвалідністю та літнього віку, стійке задушливе повітря внаслідок сирості та плісняви на стінах (фото 6).

В ізоляторі внаслідок тривалого замокання відпадає покриття стін (фото 2).

Згідно з відомостями Витягу з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію іншого речового права приміщення Відділення загальною площею 292,5 м², не є об'єктом житлової нерухомості (фото 7).

Зазначене, є порушенням пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185, відповідно до якого спеціальними критеріями діяльності надавачів соціальних послуг є наявність власного чи орендованого жилого приміщення, яке відповідає ДБН В.2.2-40:2018 «Будинки і споруди. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення» та наявність матеріально-технічної бази, необхідної для забезпечення санітарно-гігієнічних норм, гарячого та холодного водопостачання та водовідведення, каналізації, припливно-витяжної вентиляції відповідно до вимог ДБН В.2.2-9:2018 «Громадські будинки та споруди».

Варто зазначити, що за період функціонування Відділення у складі територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Івано-Франківської міської ради (з 2020 року), кошти з місцевого бюджету на проведення ремонту та покращення умов проживання підопічних не виділялися.

6. У житлових кімнатах, у яких проживає більше, ніж одна ліжкова хвора особа, відсутні ширми для забезпечення приватності під час здійснення індивідуальних гігієнічних процедур, що є порушенням права на приватність.

Вищезазначене порушує Принципи ООН щодо осіб похилого віку, прийняті резолюцією Генеральної Асамблеї 16 грудня 1991 року № 46/91, зокрема, принципу «Незалежність»: «люди похилого віку повинні мати доступ до адекватного харчування, води, житла, одягу і медичного обслуговування шляхом надання доходу, підтримки сім'ї, громади та самодопомоги».

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Івано-Франківській міській раді:

1.1. Вжити заходів щодо забезпечення Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Івано-Франківського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Івано-Франківської міської ради власним чи орендованим житловим приміщенням шляхом переселення підопічних в інше виділене приміщення або переведення нежитлового приміщення за адресою: вул. Медична, 33, с. Черніїв, у житлове за умови дотримання встановлених державних будівельних норм, санітарних та протипожежних вимог та наявності відповідної матеріально-технічної бази.

1.2. Забезпечити фінансування Відділення відповідно до потреби, зокрема, для проведення ремонтних робіт у житловому приміщенні, в тому числі, із залученням благодійних організацій.

2. Івано-Франківському територіальному центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг):

2.1. Забезпечити надання медичної допомоги у Відділенні стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання на підставі ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики або укладеного договору з закладом охорони здоров'я;

2.2. Вжити заходів щодо приведення приміщення Відділення у відповідності до вимог пункту 5 Критерії діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185.

2.3. Здійснити заходи щодо виведення цвілі та грибків у житлових кімнатах та проведення ремонтних робіт у приміщенні Відділення для забезпечення санітарно-гігієнічних норм відповідно до вимог ДБН В.2.2-9:2018 «Громадські будинки та споруди. Основні положення».

2.4. Вивчити питання наявності поблизу Відділення іншої захисної споруди, яку можна буде використати для укриття мешканців та персоналу у разі загрози їх життю і здоров'ю.

2.5. Забезпечити ведення медичної документації підопічних Відділення відповідно до вимог національних стандартів для закладів охорони здоров'я.

2.6. Забезпечити дотримання права підопічних на приватність, зокрема, оснастити житлові кімнати, у яких проживає більше, ніж одна ліжкова хвора особа, ширмами.

До звіту додаються наступні документи та матеріали:

1. Фотоматеріали.

**Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Верховної Ради України
з прав людини**

Людмила НЕПИЙВОДА

фото 1

фото 2

фото 3

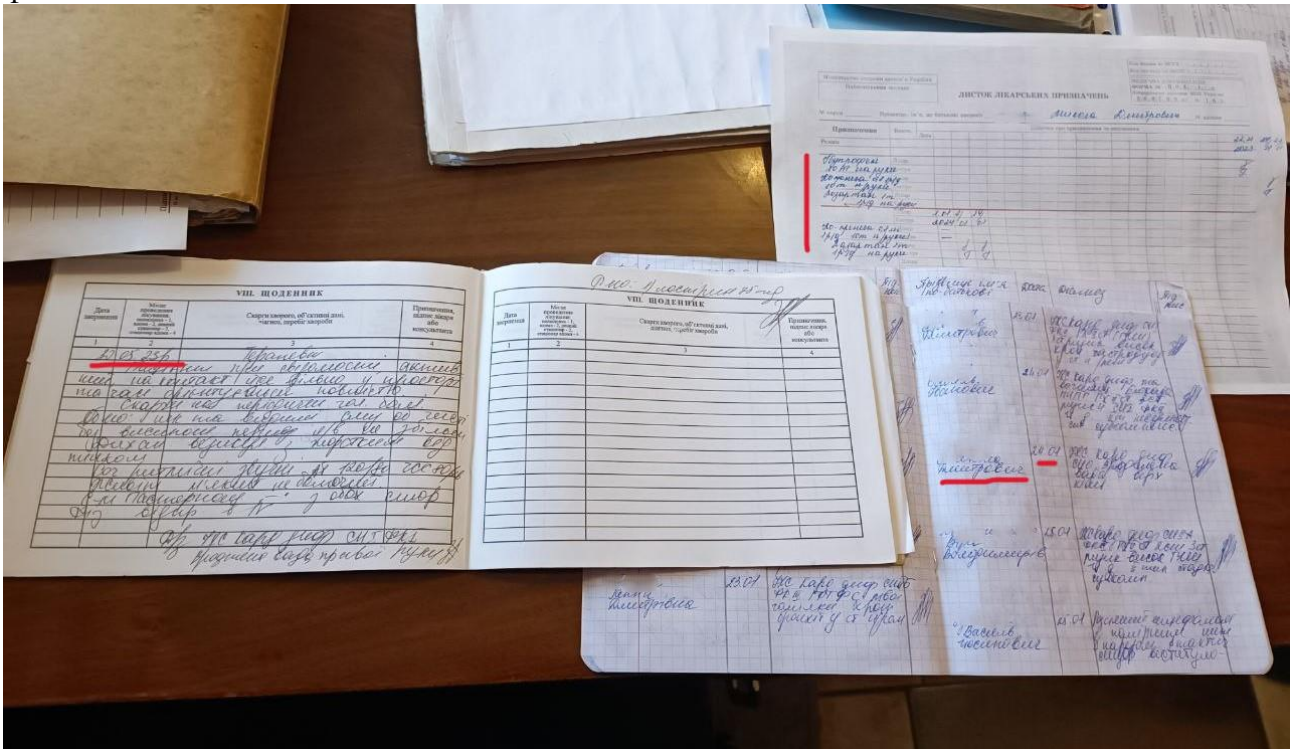

фото 4

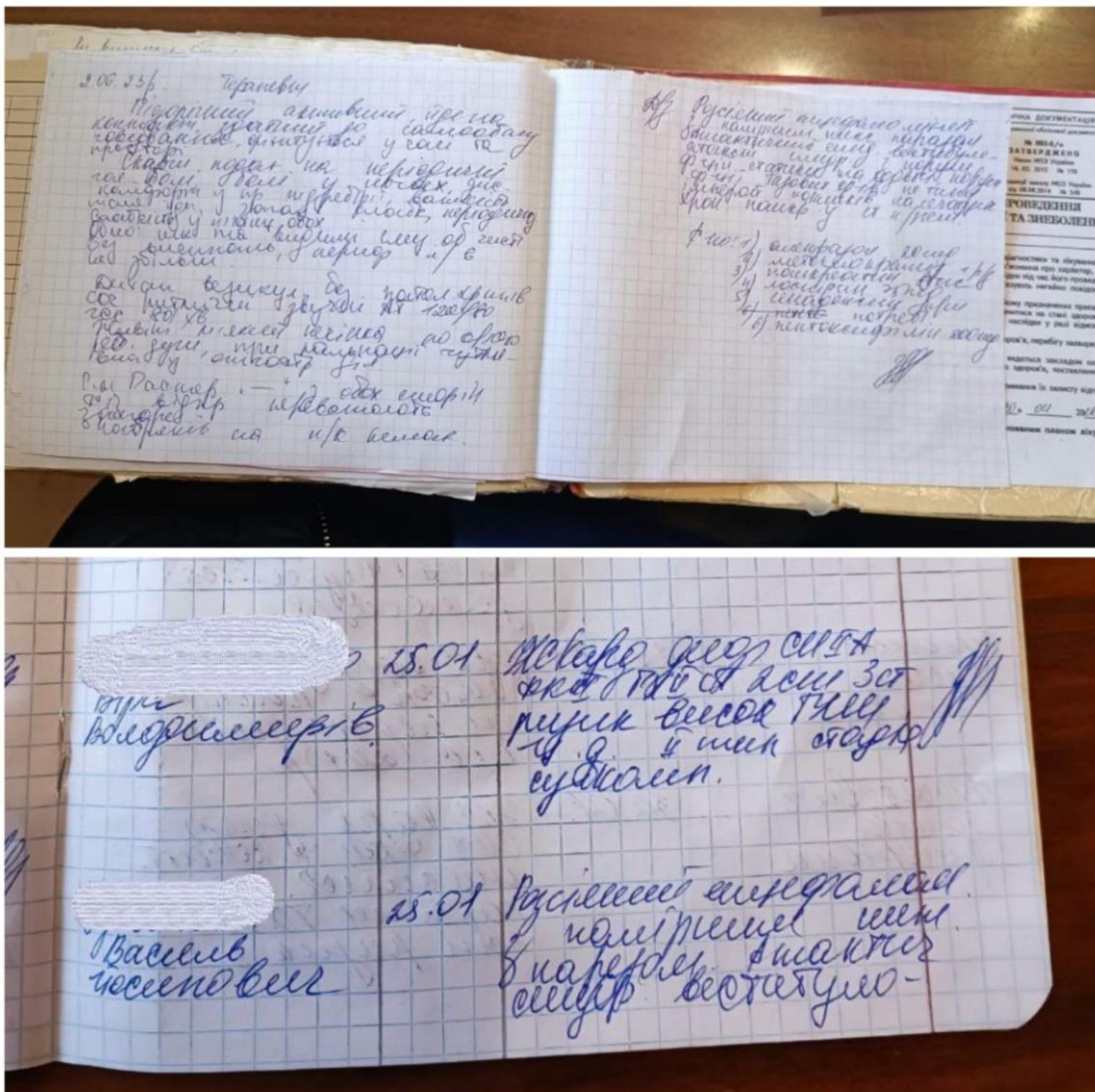

фото 5

фото 6

ВИТЯГ

з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію іншого речового права

Індексний номер витягу: 199995393
 Дата, час формування: 12.02.2020 14:31:31
 Витяг сформовано: Нагірняк Олександр Васильович, Виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради, Івано-Франківська обл.
 Підстава формування витягу: заява з реєстраційним номером: 38319501, дата і час реєстрації заяви: 06.02.2020 10:29:24, заявник: Габчак Віктор Орестович (уповноважена особа)

Актуальна інформація про об'єкт нерухомого майна

Реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 890854926258
 Об'єкт нерухомого майна: Чернівецьке стаціонарне відділення для постійного проживання, об'єкт житлової нерухомості: Ні
 Адреса: Івано-Франківська обл., Тисменицький р., с. Чернів, вулиця Медична, будинок 33

Відомості про складові частини об'єкта нерухомого майна

Складові частини об'єкта нерухомого майна: Чернівецьке стаціонарне відділення для постійного проживання, А

Опис складової частини: Загальна площа (кв.м): 292.5
 Складові частини об'єкта нерухомого майна: кухня, Б

Опис складової частини: Загальна площа (кв.м): 60.5
 Складові частини об'єкта нерухомого майна: адміністративний корпус, В

Опис складової частини: Загальна площа (кв.м): 62.2
 Складові частини об'єкта нерухомого майна: гараж, Г

Опис складової частини: Загальна площа (кв.м): 21.3
 Складові частини об'єкта нерухомого майна: склад, Д

Опис складової частини: Загальна площа (кв.м): 47.9
 Складові частини об'єкта нерухомого майна: вбиральня, Ж

Опис складової частини: Загальна площа (кв.м): 1.7
 Складові частини об'єкта нерухомого майна: ворота, 1

Опис складової частини: Загальна площа (кв.м): 9.3
 Складові частини об'єкта нерухомого майна: ворота, 2

Опис складової частини: Загальна площа (кв.м): 6.8

RRP-4HIAEHP0